

Yettel d.o.o. Beograd
Omladinskih brigada 90
11073 Beograd

Matični broj: 20147229
PIB: 104318304
Yettel.rs

Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge
RATEL

Palmotićeve 2
11100 Beograd

datum: 31.3.2026.
broj: 1/90/26

Predmet: Dostavljanje komentara operatora Yettel d.o.o. na Nacrt teksta javnog konkursa za izbor pružaoca usluga univerzalnog servisa u oblasti elektronskih komunikacija

Poštovani,

Povodom javnih konsultacija koje je Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator) objavilo dana 4.2.2026. godine u vezi sa Nacrtom teksta javnog konkursa za izbor pružaoca usluga univerzalnog servisa u oblasti elektronskih komunikacija (u daljem tekstu: Nacrt konkursa), dostavljamo mišljenje i komentare operatora Yettel u nastavku teksta.

Komentar 1. - Uvod

„Usluge univerzalnog servisa se pružaju na tehnološki neutralnoj osnovi, sa odgovarajućim protokom i kvalitetom, po pristupačnim cenama i na način da socijalno ugroženi potrošači i osobe sa invaliditetom nisu sprečeni da koriste te usluge.“

Prema našem razumevanju, navedeno znači da se usluga univerzalnog servisa može pružati i putem fiksne i putem mobilne mreže, pa bismo zamolili za potvrdu ovakvog tumačenja.

Dodatno, razumeli smo i da se usluga univerzalnog servisa realizuje samo ako je korisnik podneo zahtev i ako je taj zahtev razuman u skladu sa važećim pravilnicima, a da se taj zahtev može realizovati bilo korišćenjem postojeće mreže ili izgradnjom nove mreže. Zamolili bismo za potvrdu navedenog tumačenja.

Komentar 2. - Predmet javnog konkursa, geografsko područje

„U postupku javnog konkursa biće određen jedan ili više pružalaca usluga na području jednog ili više upravnih okruga Republike Srbije, odnosno grada Beograda (u daljem tekstu: okrug), za koje je javni konkurs raspisan.“

U skladu sa članom 61. Zakona o elektronskim komunikacijama, konkurs se raspisuje kada se na osnovu rezultata geografskog pregleda rasprostranjenosti širokopojasnih mreža, ukoliko su dostupni, i drugih dokaza utvrdi da se dostupnosti usluga univerzalnog servisa ne može omogućiti pod uobičajenim komercijalnim okolnostima ili putem drugih instrumenata javne politike.

Molimo za informaciju da li je geografska analiza završena i da li će njeni rezultati biti dostupni operatorima, s obzirom na to da bez tih podataka nije moguće proceniti obim potencijalnih obaveza po geografskim područjima. Takođe, molimo za pojašnjenje da li su u analizi uzeta u obzir područja obuhvaćena projektima ruralnog broadbanda.

Drugi uslov za pružanje usluge je da se dostupnost univerzalnog servisa ne može omogućiti pod uobičajenim komercijalnim okolnostima ili putem drugih instrumenata javne politike. Imajući u vidu da u okviru svakog okruga postoje područja na kojima je usluga već komercijalno dostupna, slažemo se sa pristupom da se operatori putem konkursa prijavljuju za okrug, ali smo mišljenja da je neophodno da Regulator unutar svakog okruga jasno utvrdi uže geografske jedinice na koje se obaveza odnosi kako se korisnici ne bi doveli u zabludu da imaju pravo na univerzalni servis tamo gde im je ova usluga već dostupna na komercijalnoj osnovi.

Uzimajući u obzir da razuman zahtev podrazumeva i da korisniku na tom području nisu dostupne komercijalne usluge istih karakteristika kao što je univerzalni servis odnosno da ih ne pruža nijedan operator, postavlja se pitanje kako da pružaoci usluge univerzalnog servisa, koji ne raspolažu informacijama o ponudama drugih operatora na posmatranom području niti mogu da dođu do takvih informacija, procene da li je zahtev razuman po ovom kriterijumu. Navedeno dodatno govori u prilog neophodnosti da se od strane Regulatora unapred utvrde područja na kojima je ovaj kriterijum ispunjen odnosno područja u kojima korisnici imaju pravo da zahtevaju uslugu univerzalnog servisa, budući da Regulator raspolaže podacima o dostupnosti predmetnih usluga po naseljenim mestima za čitavo tržište. Alternativno, predlažemo da se Regulator uključi u proces tako što će, na upit operatora, izvršiti analizu dostupnosti usluga na zahtevanoj adresi i dostaviti pružaocu usluge univerzalnog servisa informaciju o tome da li korisnik može zahtevati predmetnu uslugu na tačno određenoj adresi.

U tom smislu, predlažemo preciziranje teksta kako sledi:

*U postupku javnog konkursa biće određen jedan ili više pružalaca usluga **za jasno definisane uže geografske jedinice unutar na području** jednog ili više upravnih okruga Republike Srbije, odnosno grada Beograda (u daljem tekstu: okrug), za koje je javni konkurs raspisan.*

Komentar 3. – Uslovi koje učesnik na javnom konkursu mora da ispuni

Uzimajući u obzir biznis modele operatora, predlažemo da se uslov koji se odnosi na pružanje usluge preko sopstvene mreže preformuliše tako da operatori koji su povezana pravna lica ili partneri mogu zajednički učestvovati na konkursu, odnosno da se tekst izmeni kako sledi:

*„1) su u Republici Srbiji registrovani u evidenciji privrednih subjekata javnih komunikacionih mreža i usluga koju vodi Regulatorno telo za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu: Regulator), za pružanje elektronskih komunikacionih usluga koje su obuhvaćene univerzalnim servisom, preko sopstvene mreže **ili mreže partnera sa kojim bi bio sklopljen odgovarajući komercijalni ugovor, pri čemu bi odgovornost za pružanje usluge bila na imenovanom Pružaocu usluge**, za pristup na području za koje se prijavljuju;*
*2) na fiksnoj lokaciji putem sopstvene elektronske komunikacione mreže **ili mreže partnera sa kojim bi bio sklopljen odgovarajući komercijalni ugovor, pri čemu bi odgovornost za pružanje usluge bila na imenovanom Pružaocu usluge**, pružaju elektronske komunikacione usluge obuhvaćene univerzalnim servisom, na području okruga za koje se prijavljuju;“*

Alternativno, predlažemo da se iz navedenog stava izostavi formulacija „preko sopstvene mreže“.

Komentar 4. – Način i mesto podnošenja prijave i potrebne dokumentacije

*„Prijava i potrebna dokumentacija (u daljem tekstu: ponuda) se dostavlja u roku od 60 dana od dana raspisivanja javnog konkursa (ili zaključno sa danom ***** do 12 sati)....“*

Budući da se za prijavu na konkurs zahteva obimna i kompleksna dokumentacija za dokazivanje kvalifikacionih uslova, naročito u uzimajući u obzir činjenicu da operatori treba unapred da pripreme tarifne planove i planove tehnološkog razvoja mreže za okrug/područje za koji se prijavljuju, predlažemo da se trajanje javnog konkursa produži na najmanje 90 dana.

Dodatno, predlažemo i da se otvaranje javnog konkursa pomeri na kraj Q3 2026 godine, kako bi operatori, nakon dobijanja odgovora na komentare koje su poslali na javne konsultacije, imali dovoljno vremena da izvrše analizu isplativosti prijave za pružanje predmetne usluge.

Komentar 5. – Sadržaj ponude, tačka 4

Podtačka (2): Vrsta mreže koja će se graditi

Članom 3, stav 4 Pravilnika o načinu dokumentovanja prekomernih troškova i merilima za ostvarivanje prava na nadoknadu prekomernih troškova za pružanje usluga univerzalnog servisa, definisano da je pružalac usluga dužan da realizuje svaki razuman zahtev pod uslovima propisanim ovim Pravilnikom, primenom najefikasnijih i najekonomičnijih tehničkih rešenja.

U tom kontekstu, uzimajući u obzir rok od najviše 18 meseci za realizaciju korisničkog zahteva, ne vidimo svrhu da se operator unapred obavezuje da će izgraditi određenu vrstu mreže, već izbor tehničkog rešenja treba da se procenjuje od slučaja do slučaja, kako bi se pronašlo najoptimalnije rešenje za konkretan zahtev. Zato predlažemo da se ova podtačka (2) briše, odnosno **da se iz sadržaja ponude isključi vrsta mreže koja će se graditi.**

Dodatno, zamolili bismo za pojašnjenje da li drugi privredni subjekti mogu zahtevati pristup mreži pružaoca univerzalnog servisa koja je izgrađena za te svrhe tokom trajanja obaveze, kao i nakon njenog isteka?

Podtačke (5),(6) i (7): Cene mesečne pretplate usluge univerzalnog servisa i jednokratna cena priključka na mrežu

Budući da je propisano da cena bude proverljiva i troškovno zasnovana, ona bi trebalo da se formira u zavisnosti od tehničkog rešenja koje će se primeniti na konkretan korisnički zahtev, koje operatori ne znaju unapred već vrše procenu od slučaja do slučaja za određeno područje pružanja usluge. Iz navedenog razloga, mišljenja smo da podtačke (5),(6) i (7), odnosno cenu mesečne pretplate usluge za širokopojasni pristup internetu brzine 10/1 Mbps i pristup govornoj komunikacionoj usluzi, uključujući besplatno upućivanje poziva službama za hitne intervencije, cenu mesečne pretplate za pristup govornoj komunikacionoj usluzi ukoliko krajnji korisnik zahteva pristup samo ovoj usluzi i jednokratnu cenu priključka na mrežu treba isključiti iz sadržaja ponude.

Dodatno, mišljenja smo da bilo koje cene, na koje bi se operator eventualno obavezao prilikom prijave na konkurs, treba da budu podložne usklađivanju indeksom potrošačkih cena jednom godišnje, budući da se pružalac usluge univerzalnog servisa određuje na period od 5 godina.

Komentar 6. – Vrednovanje ponude, kriterijumi

Kao što je navedeno u Komentaru 5, cene mesečne pretplate i priključka na mrežu treba da budu proverljive i troškovno zasnovane, što znači da bi trebalo da se formira od slučaja do slučaja, u zavisnosti od tehničkog rešenja koje se primenjuje na određeno područje pružanja usluge. Iz navedenog razloga, **predlažemo da se mesečna pretplata i jednokratna cena priključka na mrežu isključi iz kriterijuma za vrednovanje ponude.**

Evropska praksa pokazuje da je kao kriterijum za određivanje operatora univerzalnog servisa korišćena najniža kompenzacija za pružanje usluge u zemljama u kojima je raspisan javni konkurs, odnosno u konkretnom slučaju, popust koji podnosilac ponude daje na priznati trošak univerzalnog servisa. Ovu praksu sprovele su Grčka, Holandija, Švajcarska i Poljska, dok su Austrija i Nemačka predvidele ovaj kriterijum predvidele svojim regulatornim okvirom.

Komentar 7. – Vrednovanje ponude, dodatni kriterijumi

Razumeli smo i da se povlašćene tarife za socijalno ugrožene kategorije primenjuju samo na onim područjima na kojima operator pruža uslugu univerzalnog servisa, a ne i na područjima gde se usluga univerzalnog servisa ne pruža jer je komercijalno dostupna, odnosno na užim geografskim jedinicama od upravnog okruga za koji se operator prijavljuje na konkurs. Zamolili bismo za potvrdu.

Dodatno, zamolili bismo za pojašnjenje da li operator može da odbije zahtev koji nije razuman u smislu Pravilnika o načinu dokumentovanja prekomernih troškova i merilima za ostvarivanje prava na

nadoknadu prekomernih troškova za pružanje usluga univerzalnog servisa čak i ukoliko ga uputi korisnik koji spada u socijalno ugroženu kategoriju.

Komentar 8. – Način nadoknade prekomernih neto troškova za pružanje usluga univerzalnog servisa

U nastavku se nalaze pitanja u vezi sa određivanjem granične vrednosti i obračunom neto troška.

- Da li će Regulator odrediti granične vrednosti pružaocima usluge univerzalnog servisa po metodologiji koja je propisana pravilnikom ili će je pružaoci usluge univerzalnog servisa određivati samostalno?
- Da li se granična vrednost određuje pojedinačno za svaki zahtev ili se primenjuje za celokupno geografsko područje za svih 5 godina koliko je operator određen za pružaoca usluge univerzalnog servisa.
- Imajući u vidu da se pružalac usluga univerzalnog servisa određuje na period od 5 godina, ostaje nejasno na koji način se u praksi primenjuje 20-godišnji period diskontovanih prihoda za utvrđivanje granične vrednosti, kao i kako se u obračunu uzima u obzir rizik prekida korišćenja usluge od strane krajnjeg korisnika tokom tog perioda. Zamolili bismo za pojašnjenje.
- Zamolili bismo za pojašnjenje o tome na koji način će se postići regulatorna predvidivost za naknadne koje na ime finansiranja univerzalnog servisa plaćaju obveznici univerzalnog servisa, uzimajući u obzir da se iznos ove naknade neće biti određen pre nego što se završi ceo proces evaluacije zahteva za nadoknadu troškova koji je podneo pružalac univerzalnog servisa? Operatori su, prema svojim internim kompanijskim procedurama u obavezi da planiraju svoje regulatorne troškove, pa bismo zamolili za pojašnjenje na koji način možemo da predvidimo ovu regulatornu naknadu?
- Imajući u vidu da se pružalac usluga univerzalnog servisa određuje na period od 5 godina, na koji način se regulišu prava i obaveze realizovanih priključaka i sklopljenih ugovora sa krajnjim korisnicima ukoliko nakon isteka perioda od 5 godina inicijalni pružalac usluge prestane sa pružanjem usluga Univerzalnog servisa, bilo iz razloga da ne bude određen za nastavak pružanja usluga, bilo iz razloga sprečenosti za nastavak pružanja usluga, potencijalne finansijske nelikvidnosti, ili iz nekog drugog razloga. Da li je predviđen "number portability", tj. obavezujući prenos ugovora na drugog pružaoca usluga.
- Ukoliko bi pružalac usluga izgradio novu mrežu za potrebe realizacije opravdanog zahteva korisnika, kvalifikovao se za kompenzaciju troškova izgradnje i ostvario kompenzaciju, postoji li ikakva prepreka da se izgrađena mreža koristi za pružanje komercijalnih usluga drugim korisnicima?

Komentar 9. – Cenovna pristupačnost za socijalno ugrožene kategorije potrošača

U Poglavlju 8. Nacrta konkursa predviđeno je da uvođenje prvog priključka za socijalno ugrožene kategorije potrošača bude besplatno. U članu 7. Pravilnika o univerzalnom servisu definisano je da se za uvođenje prvog priključka socijalno ugroženim kategorijama potrošača odobrava popust.

Zato predlažemo da se Poglavlje 8. Nacrta konkursa uskladi sa članom 7. Pravilnika o univerzalnom servisu.

Komentar 10. – Obrazac 2. Elementi ponude

Predlažemo da se Obrazac 2 uskladi sa predlozima iz našeg Komentara 5, odnosno **da se iz Obrasca 2 uklone vrsta mreže koja će se graditi i cene mesečne pretplate.**

Yettel d.o.o. Beograd
Omladinskih brigada 90
11073 Beograd

Matični broj: 20147229
PIB: 104318304
Yettel.rs

Komentar 11. Ostalo – odustajanje od ugovora od strane korisnika

Zamolili bismo za pojašnjenje situacije u kojoj korisnik u roku od 18 meseci odustane od pružanja usluge iz bilo kog razloga (npr. pojavi se drugi operator koji može brže da pruži tu uslugu na komercijalnoj osnovi) a operator je izgradio ili je u procesu izgradnje mreže. Da li će, u toj situaciji, operator moći da povрати svoju investiciju i na koji način, ili će postojati mogućnost obavezivanja korisnika da ne odustane od korišćenja usluge koju je zahtevao?

Zahvaljujemo se na razumevanju i ostajemo na raspolaganju za sve dodatno.

Srdačno,

Yettel d.o.o.

Daniel Šušnjar
Direktor za odnose sa javnim institucijama,
regulatorne poslove i zaštitu privatnosti